OOST POST
SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 69. ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEEKENING.
Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 18.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 30 AUGUSTUS.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

Wij nemen de vrijheid eenigen van onze geëerde abonnés, die tot heden mogten verzuimd hebben, het abonnement op den *Oostpost* te voldoen, voor de laatste maal zeer beleefdelijk uit te noodigen, ons alsnog het bedrag daarvan te doen toekomen.

SOERABAYA, 30 *Augustus* 1858. E. FUHRI & CO.

HET GEBRUIK VAN DEN OPIUM OP JAVA.

I.

Terwijl men alom in Europa de Staathuishoudkunde hare zorgen ziet wijden aan de opsporing der oorzaken van de onder de lagere volksklasse heerschende armoede; terwijl die wetenschap daarbij als met den vinger wijst op dat gezwollen gelaat en die havelooze kleeding, op die zedelijke en ligchamelijke verwaarloozing, welke die oorzaken op de ondubbelzinnigste wijze verklaren, terwijl alom vereenigingen worden daargesteld en genootschappen worden opgerigt, met het edele doel om de rampen tegen te gaan, waaronder niet zelden geheele huisgezinnen worden in het verderf gestort, en die aan het overmatig gebruik van geestrijke dranken worden toegeschreven, ziet men in onze kolonie het verschijnsel, dat het gebruik van het heulsap, hetwelk bij de Oostersche volken de geestrijke dranken der Westerlingen vervangt, meer en meer toeneemt, ontwaart men ook hier even als in het westen in die waggelende gestalten en die holle oogen, in die toenemende armoede van geheele huisgezinnen, de sporen welke het misbruik van het Oostersche heulsap onmiskenbaar achterlaten, bemerkt men, bij het opslaan der geschiedrollen van het inlandsche strafregt wat al moord, roof en diefstal er ten koste van het gebruik van dat heulsap zijn gepleegd, hoe dikwijls wraakzucht op eene bloedige wijze is gekoeld, hoevelen ten koste daarvan den kerker en het schavot hebben betreden. En wanneer men dan de binnenlanden van Java bezoekt, en daar den landbouwer in eenen staat van bedwelming op zijnen akker ziet nederliggen, of vijf en zesjarige knapen ontmoet, met den *boedoetan* in de hand, dan vraagt men zich onwillekeurig af: zal *dat* de toekomst van Java zijn? en het oog zoekt naar den vorschenden blik der Staathuishoudkunde, die ook hier zoo veel kwaads zal kunnen weren, en zoovele rampen zal kunnen tegengaan.

Zoo echter in Europa en Amerika vereenigingen bestaan, en nog dagelijks genootschappen verrijzen, ten doel hebbende om de afschaffing van geestrijke dranken te bevorderen, in Nederlandsch Indie laat de staatsregeling niet toe dat vereenigingen of genootschappen de taak aanvaarden om het misbruik van het Oostersche heulsap tegen te gaan, want de Regering zelve is het die zich de alleenhandel in den opium heeft voorbehouden; die handel is eene der voornaamste bronnen der inkomsten van den staat.

Het ligt dus in den aard der zaak dat ons oog zich daarhenen rigt van waar voorziening in het kwaad komen kan, want men moge al de oorzaken aanwijzen, vruchteloos zoude die arbeid zijn, zoolang de middelen om het kwaad te verhoeden niet onder ons bereik zijn.

Men ontveinze het zich zelven niet; men zegge niet, de Indische opium-rooker verwekt geene bekommering of ergernis; men vindt onder hem niet die ergerlijke tooneelen van dronkenschap, die in Europa dagelijks aanstoot geven; hij bezit een dieper gevoel van schaamte dan vele Europeanen; bij enkelen slechts onder hen bestaat de zucht, om door misbruik van het heulsap tot bedwelming te geraken, of eene lang gevoede wraak te koelen. Men bewere niet, dat deze staat van opgewondenheid, die ook aan het misbruik van sterke dranken geenszins vreemd is, zeldzaam wordt waargenomen en hoogst zeldzaam de jammerlijke tooneelen verwekt, welke daaraan worden toegeschreven. Zij, die zoo redeneren, kennen den toestand des Javaans in de binnenlanden niet. Men kan de onheilen, die uit het misbruik van den opium voortespruiten, met geene te sterke kleuren schetsen. Het gebruik van den opium neemt jaarlijks toe, zoo als de jaarlijksche pachtschat in vele residentien zulks overtuigend aantoont, en daardoor vermeerderen ook de misbruiken; want waar de zaak zelve reeds als een noodzakelijk kwaad is te beschouwen, welke benaming zal men dan daaraan geven, die meerder gepast is voor de omschrijving der onheilen die daaruit voortspruiten, wanneer men die op de zachtst mogelijke wijze wil bekend stellen?

Wij willen dan de opiumpacht als een noodzakelijk kwaad beschouwen; wij willen de onmogelijkheid aannemen om het gebruik van den opium ten eenenmale te verhinderen, uit vreeze dat de inlander in arak of andere geestrijke dranken een middel tot opwekking zocht; eene opwekking, waaraan de negers in onderscheidene kolonien zoo zeer zijn verslaafd, zoo zelfs dat bloedige tooneelen, die meermalen de openbare rust verstoorden, daarvan de gevolgen zijn geweest.

Wij willen aannemen dat, afgescheiden van dit gewigtig bezwaar, het voortdurend bestaan van het opium-monopolie, ook uit een staatkundig belang, geraden is, omdat de regering, bij de opheffing van het daarmede verbonden verbod op den invoer in onze bezittingen, gevaar zoude loopen in ernstige verwikkelingen te geraken, aangezien men niet zonder botsingen te verwekken, den smokkelhandel daarin te keer zoude knnnen gaan.

Wij willen deelen in de meening dat door de bevolking allerlei middelen zouden worden aangewend om het verbod krachteloos te maken, en dat geene straf hen zoude weerhouden om de hagchelijkste kansen te wagen; wij willen als zeker stellen dat wat den sluikschen invoer betreft van een artikel, hetwelk de voornaamste bron van inkomsten in Bengalen uitmaakt, de winsten, die thans voor het gouvernement op pacht en handel behaald worden, zonder het kwaad te verhoeden, naar de landen van oorsprong van het heulsap afvloeijen zullen; in één woord, wij willen de opiumpacht behouden zien, maar wij willen alleenlijk waarschuwen tegen de *misbruiken* en tegen de overdrijving welke daarin plaats vinden.

De tijd nadert weder waarop het regt tot den ver-

DE TEMPLE.

(*Vervolg.*)

Reeds den volgenden dag vertoonde Jacques zich voor de toonbank van onze Félicie. Het meisje bloosde zeer, toen zij hem zag aankomen, hoezeer zij zich geene verklaring van hare verlegenheid kon geven. „Hij moet inderdaad al heel wat noodig hebben gehad," lispelde zij bij zichzelve; want, nadat hij eene menigte voorwerpen voor zich gekocht had, zonder een enkelen penning af te dingen, wilde hij nog eenige kleinigheden hebben voor een nichtje, dat op het land en voor eene tante, die in de stad woonde. Félicie was weldra geheel uitverkocht. Maar Jacques vertrok zoo spoedig niet; nog langen tijd bleef hij over het bal van den vorigen avond spreken. Niet alleen van Rosalie en haren vader, maar ook van van Marie Vigneron en den lakenkooper sprak hij met de meeste achting; doch hij veroorloofde zich allerlei schimpschoten op den snuggeren kantoorbediende, met wien zij gedurende het laatste gedeelte van den avond gedanst had. Nadat Jacques meer dan een uur met onze kleine koopvrouw had gekeuveld, zou hij dan eindelijk vertrekken. Doch vóór zijn vertrek verzocht hij Félicie zich aanstonds weder van allerlei kramerijen te willen voorzien, aangezien zijne vriendinnetjes op het land hem last gegeven hadden, om het een en ander aan te koopen, daar zij op zulke fraaije voorwerpen bijzonder verzot waren.

Jacques kwam nu elken dag terug, zoodat de andere kooplieden in den *Temple* zich, misschien niet zonder reden, begonnen af te vragen, wat toch die lange heer, met zijn zwart haar en zijne donkere oogen, wel altijd aan het kraampje van het kind der weduwe te doen mogt hebben, daar zij toch niet denken konden, dat iemand van zijnen stand daar iets van zijne gading zou kunnen vinden. Félicie dacht daarover niet na, en Jacques bekreunde zich in het minst niet aan het gesnap van het volkje rondom hem. Spoedig was hij overtuigd, dat alles bij de jonge koopvrouw ongekunsteld was; zij was niets minder dan de actrice, waarvoor hij haar eerst had aangezien, en haar hart was zoo argeloos, dat hare onschuld haar beste schild was. Van tijd tot tijd echter liet Jacques zich, terwijl hij over de toonbank leunde en eenige gezochte aanmerkingen op de te koopen voorwerpen maakte, om daardoor tevens de schoone handen van het meisje nog eens te kunnen zien, een paar woorden ontvallen, welke elk ander meisje, behalve onze allereenvoudigste heldin, overtuigd zouden hebben, dat Jacques niet geheel belangeloos met zijne begunstiging was. Félicie stelde al zijne woorden op rekening van zijne wellevendheid en vriendelijkheid. Zij hoorde die te liever aan, naar mate hij de eerste man was, die eenig behagen in haren omgang scheen te scheppen, en naarmate zij door zijnen kooplust in staat gesteld werd, om hare moeder beter te kunnen ondersteunen.

Zoodanig stonden de zaken, toen de trouwdag van Rosalie Dubois aanbrak. Door de vriendelijke bemoeijingen van Mijnheer Jacques, en de zucht naar kramerijen van zijne betrekkingen, had Félicie zulke goede zaken met haren handel gedaan, dat zij een neteldoeksch kleedje had kunnen koopen; en in deze fraaije *robe*, met een lichtblaauw lint om het dunne middel en een paar witte zijden handschoenen aan, stond zij dien morgen voor haar spiegeltje.

„Zie ik er niet lief uit, moeder?" riep zij op een blijden toon uit, terwijl zij de laatste hand aan haren opschik legde, door een ruiker bloemen tusschen het lint om haar middel te steken. Die ruiker was dien morgen bij zonneopgang aan de deur afgegeven. De portierster had hem aangenomen. Hij was haar ter hand gesteld door een zeer schoon heer, die zeer net gekleed was, en alleen gezegd had: „Voor *Mademoiselle* Félicie," en daarop, als vreesde hij alle navraag, op eens verdwenen was.

De jonge koopvrouw glimlachte en bloosde te gelijk, toen de oude vrouw haar de bloemen ter hand stelde. Tot groote verbazing der portierster scheen zij echter weinig acht te slaan op de beschrijving van den persoon, die haar zulk een welkom geschenk gebragt had.

Félicie verheelde hare aandoeningen zoo weinig, dat zij, toen hare moeder, in antwoord op de vraag of zij er niet lief uitzag, haar met een glimlach zeide, dat zij er allerliefst uitzag, in verukking uitriep: „O, welk een fraaije ruiker! Welke heerlijke bloemen! Jacques moet die zeker besteld hebben. Er zijn op de geheele Bloemmarkt zulke ruikers niet te krijgen. Hoe beminnelijk is die Mijnheer Jacques toch!" — „Is hij óók op de bruiloft genoodigd?" vroeg de weduwe, terwijl zij door het vouwen van haren omslagdoek eene olievlek trachtte onzigtbaar te maken.

Op deze vraag werd Félicie treurig en stil. Zij had nooit anders gedacht, of Jacques zou wel op de bruiloft verschijnen; maar de vraag van hare moeder deed bij haar twijfeling geboren worden. Het kwam haar thans waarschijnlijk voor, dat Jacques niet op de bruiloft zou komen: hij zelf had haar

koop van amfioen in het klein, op Java en Madura, voor het jaar 1859, zal worden verpacht.

Zal bij die gelegenheid aan de Chinezen nogmaals vergund worden om mede te dingen naar de opiumpacht? Zullen bij die verpachting wederom van toepassing worden verklaard de bepalingen vervat in de Publicatie van 16 October 1853 (Staatsblad N°. 89).

Zullen er nieuwe pacht-districten worden daargesteld op plaatsen, waar dezelven tot dus verre nog niet bestonden?

Zullen de verstrekkingen, welke bij de opiumpachtvoorwaarden bekend zijn gesteld onder den naam van *sieram*, ook voor den vervolge worden in stand gehouden?

Zietdaar eenige vragen, waarbij wij in een volgend artikel eenige oogenblikken willen stilstaan, en welke ons als van zelve zullen leiden tot eene korte beschouwing der oorzaken van het toenemend verbruik van het heulsap op Java, en der middelen welke naar ons bescheiden oordeel zouden zijn aan te wenden om dat kwaad tegen te gaan.

En indien die middelen al niet de strekking hebben om eenige tonnen gouds meerder in 's lands schatkist te doen vloeijen, en daardoor eene oogenblikkelijke winstderving zouden ten gevolge hebben, welligt zoude de aanwending daarvan bekroond worden met de schoone uitkomst dat van lieverlede vele arbeidzame handen aan den landbouw en de nijverheid worden teruggegeven, vele misdrijven worden verhoed, en daardoor aan den staat een duurzamer en eervoller voordeel wordt verschaft, daar zoodanige winstbehaling niet zoude voortspruiten uit de bronnen van zedebederf en verwoeste levensbeginselen, maar zoude zijn gegrondvest op de hechte zuilen van bloei en welvaart onder de ons omringende inlandsche maatschappij.

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT,

van den 25sten *Augustus* 1858 N°. 68.

Bij Koninklijk besluit van den 9den Julij 1858 no. 51, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Europa J. K. Hasskarl, laatstelijk in Nederlandsch Indie met de kinakultuur belast geweest, op zijn verzoek, verleend een eervol ontslag uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen.

Civiel Departement.

ONTHEVEN:

Eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de kommies op het residentiekantoor te Menado A. E. Arriens.

BENOEMD:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den buitengewoon tweeden kommies bij de directie van financien M. S. van Bulderen.

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den onderwijzer bij 's gouvernements lagere school te Menado H. C. Dircks.

BENOEMD:

Tot officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang, de omgaande regter in de vierde afdeeling van Java mr. A. M. Fokker.

Tot assistent-resident en magistraat te Makasser (gouvernement van Celebes en Onderhoorigheden), de assistentresident van Sambas (residentie Wester-afdeeling van Borneo) C. C. Hardenberg.

Militair-Departement.

ONTSLAGEN:

Uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie C. Metzler.

OVERGEPLAATST:

Bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der eerste klasse J. G. X. Broekmeijer, thans te Batavia en bestemd voor de civiele en militaire geneeskundige dienst te Palembang.

GEPLAATST:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Palembang, de officier van gezondheid der eerste klasse J. Wrede, thans bij de expeditie naar Djambie.

BEVORDERD:

BIJ HET REGIMENT OOST-INDISCHE KAVALLERIE.

Tot ridmeester, de eerste luitenant H. van Barneveld.

Tot eersten luitenant de tweede luitenant A. F. Huijgen, beiden van het regiment.

EXTRAKT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den 21sten Augustus* 1858. (No. 4.)

(*Staatsblad no.* 93.)

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, van 7 Julij 1858, litt. C. no. 9/812, daarbij verzoekende het vereischte gevolg te doen geven aan het kopielijk overgelegde Koninklijk besluit van van 3 Julij 1858, no. 86, waarbij enz.

Luidende het voormeld Koninklijk besluit als volgt:

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg enz., enz., enz.*

Op de voordragt van Onzen Minister van Staat, Minister van Kolonien, van den 1sten Julij 1858, litt. F4 kabinet.

Gezien het koninklijk besluit van den 11den December 1845, no. 95, en dat van heden, no. 85.

Hebben besloten en besluiten:

De verlofstractementen, verknocht aan de rangen van eersten en tweeden luitenant bij het leger in *Nederlandsch-Indie*, die zullen worden toegekend, nadat de in Ons besluit van heden, no. 85, verleende tractements verhoogingen zijn ingegaan, worden verhoogd met *vijftig gulden* (*f* 50) 's jaars, zoodat dezelve, thans bedragende: bij de generale staven en bij de daarmede in betaling gelijk staande wapens en diensten respectivelijk *f* 1250 en *f* 1050, en bij de plaatselijke staven en bij het wapen der infanterie respectivelijk *f* 1200 en *f* 1000, voortaan zullen zijn *f* 1300, *f* 1100, *f* 1250 en *f* 1050.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering dezes, waarvan tot kennisneming een afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Oorlog.

's Gravenhage, den 3den Julij 1858.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Staat, Minister van Kolonien,
(Get.) ROCHUSSEN.

Accordeert met deszelfs origineel:
De fd. Secretaris Generaal bij het Ministerie van Kolonien,
(*Get.*) L. W. C. KEUCHENIUS.
Voor eensluidend afschrift;
De fd. Secretaris Generaal,
(*Get.*) L. W. C. KEUCHENIUS.

Is goedgevonden en verstaan:

Van het bovenstaande aanteekening te houden.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Sekretaris,
A. LOUDON.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

In de maand	September	op Vrijdag den 3den en Zondag den 19den.
" " "	October	" Maandag den 4den en Woensdag den 20sten.
" " "	November	" Woensdag den 3den en Vrijdag den 19den.
" " "	December	" Zaturdag den 4den en Maandag den 20sten.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat de zwarte ton bij den ingang van het wester vaarwater van de straat Madura, door het breken der ketting is weggedreven, en dat daarin voorloopig zal worden voorzien door het plaatsen van eene noodbaak.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd,*
27 *Augustus* 1858. (81) VAN DER WIJCK.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 31sten Augustus 1858.

Voor de toko van de heeren Gebr. Kocken in de stad.

Op Woensdag den 1sten September 1858.

Voor de toko van den heer Kingdom te *Kaliemaas.*

Op Donderdag den 2den September 1858.

Bij den pachter der pandjeshuizen Thetiansoe in de Chin. kamp.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER* J. E. DE MAEGHT *'Fedder.*

BANJERMASSING, 9 *Augustus* 1858. (855)

STERFGEVALLEN.

Heden overleed mijn geliefde echtgenoot FRANCISCUS WESSELS, in den ouderdom van 39 jaren, mij nalatende twee kinderen, die nog te jong zijn om hun verlies te beseffen. (854)

SOERABAYA, A. L. WESSELS,
25 *Augustus* 1858. *Geb. van Hooft.*

Op den 4den *Junij* 1858, overleed te *Kampen* de Heer A. VAN DELDEN, in den ouderdom van 75 jaar, diep betreurd door zijne weduwe, kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen.

SOERABAYA, 24 *Augustus* 1858. (843)

Te *Soerabaya* is op den 12den Augustus 1858, overleden JOSEPHINE ANTOINETTE MULDER, geliefde en diep betreurde gade van

B. P. MARTENS.

Eenige kennisgave. (821)

UITBESTEDING

Door den Onder-Intendant der 2de klasse in de 3de Militaire Afdeeling op Java, op zijn Bureau in de *Heerenstraat.*

Dingsdag den 31sten *Augustus* 1858.

'S MORGENS OM 10 UUR.

1ste Perceel	Doodkisten.
2de Perceel	Reiniging van Hospitaalkleeding en fournituren en vullen der laatste te Sourabaya.
3de Perceel	Reinigen van Hospitaalkleeding en fournituren en vullen der laatste te Malang.

De voorwaarden der aanneming zijn opgenomen in de *Javasche Courant* van den 4den *Augustus* 1858 No. 62.

Nadere inlichtingen zijn dagelijks te bekomen ten bureele van den ondergeteekende van 's morgens 7 tot 12 uur.

De Onder-Intendant voornoemd,

(798) HK. VEMER.

dit wel niet gezegd; maar zij herinnerde zich, dat Dubois haar op den blijden zondag verzekerd had, dat Jacques bij hem ten eenenmale onbekend en op dien dag voor de eerste reize zijn huis binnengetreden was; daarbij wist zij, dat er, daar de vrienden en bekenden der jonggehuwden reeds zoo talrijk waren, geene vreemden tot de bruiloft zouden kunnen toegelaten worden. Zij hield zich dus overtuigd, dat Jacques niet op de bruiloft zou verschijnen. En nu had de ruiker in haren gordel bijna al zijne bekoorlijkheid verloren, nu zij dien aanstaarde met de overtuiging, dat het feest niet door de tegenwoordigheid van Jacques zou opgeluisterd worden. Een traan rolde uit hare oogen, toen zij op een droeven toon antwoordde: „Ik weet het niet; ik heb er niets van gehoord."

Maar vrouw Lebrun had noch den traan, noch den droeven toon, waarop hare dochter sprak, opgemerkt, en was het bijna vergeten, dat zij iets gevraagd had; want naauwelijks waren haar de woorden ontvallen, of zij herinnerde zich, dat zij de belangrijke mand met naaiwerk, waarvan hare broodwinning afhing, niet weggesloten had.

„O, dat is waar!" riep zij, terwijl hare oogen tot op den bodem der mand schenen door te dringen. „Morgen moeten die zwarte zijden sokken bij den Heer Poiron bezorgd worden, en die vreeselijke *bas à jour*, waaraan ik gisteren begon, en waarom *Madame* Boufflé wel zenden zal, zoodra zij op haar zondagsch wil zijn. Ik moet den tijd, dien ik dezen dag zal verzuimen, door hard werken weder zoeken in te winnen."

De weduwe had op deze wijze gerust nog een tijd lang kunnen voortpraten, want Félicie was verdiept in eene zee van bespiegelingen. Somtijds, dacht zij, hadden er zonderlinge gevallen plaats — ja zeer zonderlinge en ongedachte gevallen — daarom, wie kon het weten?.... Het was toch niet onmogelijk, dat Jacques op de bruiloft verscheen Daarbij dacht zij bij zichzelve: Dubois zal toch zoo onbeleefd niet zijn en zijnen buurman Vigneron voor het hoofd stooten, door Jacques, den vriend van Marie Vigneron, en een besten klant van den ouden lakenkooper, niet te verzoeken? Félicie meende wel eens opgemerkt te hebben, dat Vigneron zich veel aan Jacques liet gelegen liggen, en daar zij de oorzaak hiervan wel bevroedde, was zij niet geheel vrij van alle bekommering. Maar toch, de buurman kon zich wel met eene ijdele hoop vleijen. *Mademoiselle* Maria was wel een zeer aardig, lief meisje, en zeker niet afkeerig van de hulde te ontvangen van een *preux chevalier*; doch Félicie wist wel, dat de *preux chevalier* menig uurtje, dat hij bij zijne beminde had kunnen doorbrengen, bij haar voor de toonbank in den *Temple* gesleten had, en met de ingeschapene scherpzinnigheid eener vrouw — wij behoeven niet te zeggen eener minnende vrouw — besefte zij wel, dat de kleine Marie met de grootste gerustheid haar hartje bij een ander voorwerp kon bepalen, zonder te vreezen te hebben, dat zij daardoor haren vermeenden aanbidder de minste droefheid zou veroorzaken.

Niets kon beleefder en vriendelijker zijn, dan de wijze, waarop Dubois de weduwe en haar kind ontving. De schoonheid van Félicie werd vertiendubbeld door den blos, die hare kaken verwde op het gezigt van de rijzige, schoone gestalte van den persoon, die steeds in hare gedachten leefde.

De bruiloft was schitterend: overal hoorde men muziek, overal vierde men feest, overal zag men bloemen, overal heerschte vrolijkheid. Geene der genoodigden echter was gelukkiger dan onze Félicie: want Jacques had haar gezegd, dat hij haar beminde. Het onschuldige meisje wist nog niet, dat, hetgeen de mannen liefde noemen, niet altijd eene bruiloft ten gevolge heeft.

Tegen den avond stond men van de vrolijke, rijk voorziene tafel op, en het bal werd geopend. In de kringen van de *Chaussée d'Antin*, of in de zalen der adelijke geslachten van den *Faubourg St. Germain*, had men zeker grootere pracht en weelde aangetroffen, maar vrolijker gezelschap dan hier zou men overal elders te vergeefs gezocht hebben. Ieder vermaakte zich op zijne wijze. Het oude volkje zat in groepen bijeen, en speelde kaart of domino; nu en dan echter legden zij hun spel ter zijde, om met hunne kinderen en kindskinderen deel te nemen aan den dans, waarna zij weder met nieuwen lust tot hun zittend vermaak terugkeerden. De jonge lieden schenen bij deze gelegenheid met eene dubbele mate van onvermoeide vrolijkheid bedeeld te zijn.

Op een oogenblik, dat allen deel hadden genomen aan den dans, leidde Jacques zijne lieve dansgenoote uit de heete danszaal naar den koelen, liefelijk door de maan verlichten tuin van hunnen gastheer. De plek was niet zeer breed, maar daarentegen vrij lang. Het voorste gedeelte werd gebruikt tot moestuin; verderop trof men groepjes boomen; prieeltjes en bloemperkjes aan. De grasperkjes, de maan die, door beschenen, naar zoo vele fluweelen ta-

UITBESTEDING.

Bij de op den 31sten dezer te Soerabaya te houden uitbesteding, zal nog worden uitbesteed, de levering van ZESTIG IJZEREN BANKEN, waarvan het model ter bezigtiging staat op het bureau van

Den Onder-Intendant der 2de klasse in de 3de militaire Afdeeling op Java.

(851) Hk. VEMER.

VENDUTIE

Op Woensdag den 1sten September a. s.

BIJ

J. Y. KINGDOM.

Van TWEE WAGENS, EENE BENDIJ, TWEE PAARDEN, ENGELSCHE JAGTGEWEEREN, GLAZEN DAKPANNEN, WASKAARSEN, CACHEMIREN OMSLAGDOEKEN, HOLLOWAY'S PILLEN en ZALF, JUWEELEN en meer andere TOKOGOEDEREN. (833)

VENDUTIE VAN EEN HUIS.

Op Vrijdag den 3den September 1858.

Zal de ondergeteekende, ter plaatse alwaar het perceel gelegen is, des morgens ten tien ure, publiek verkoopen, het hem in eigendom toebehoorende en door hem bewoonde HUIS, voorzien van zes kamers en een ruim erf, gelegen in de Overvaart Straat.

Hetzelve zal van den 27sten dezer, voor gadingheb-benden te bezigtigen zijn.

(840) C. G. BURGEMEESTRE.

VENDUTIE.

Op Maandag den 6den September aanstaande, des morgens ten half negen ure, zullen door den ondergeteekende, bij wege van executie, voor zijn kantoor, gelegen in de *Zoete-Steeg* alhier, en door tusschenkomst van het vendu-kantoor te Soerabaya, publiek worden verkocht, de HANDELS GOEDEREN van den Chinees Kwee Tjing, en zulks ten verzoeke van den advocaat en procureur Mr. A. Mangelaar Meertens, handelende voor en namens den Chinees Oen Siau.

De Deurwaarder bij den Raad van Justitie te Soerabaya.

(846) F. MOOIJAART.

VENDUTIE

Op Dingsdag den 7den September 1858.

In de lokalen van D. D van Boeckholtz, zal voor rekening van belanghebbenden ter verkoop aangeboden worden, eene BELANGRIJKE PARTIJ GOEDEREN, welke tot sluiting van facturen grootendeels zonder reserve zullen worden verkocht, als:

12 SCHILDERIJEN in OLIE-VERF van bekende Meesters, MAHONYHOUTEN AMEUBLEMENT en SPIEGELS, BRONZEN KROONEN, TAFEL-, HANG- en MUURLAMPEN, INKTKOKERS, PRESSES PAPIER en NACHTSCHERMEN, FIJN GEWERKTE PLEETEN SERVIESEN, BLIKKEN KANTOORLAMPEN, TROMMUURFONTIJNTJES, PRESENTEER BLADEN en TROMMELTJES in FIJN LAKWERK, KOPERENLAMPJES, SLOTEN en IJZEREN VIJLEN, SLOTEN en KURKETREKKERS, DIVERSE GOEDGESORTEERDE PROVISIEN, FIJNE WIJNEN, SELTSERWATER en BIER, ABSINTHE, etc.

Alsmede verder goederen, die ter verkoop aangeboden zullen worden; alles een dag te voren te bezigtigen. (850)

NB. Geene goederen kunnen bijgebragt worden.

AANKONDIGING VAN EENEN EXECUTORIALEN VERKOOP.

Op Maandag den dertienden September 1800 acht en vijftig, des morgens ten half negen ure, zal te *Grissee*, voor het woonhuis van de Maleische vrouw Intje Siam, gelegen in de kampong *Petjakran*, door den ondergeteekende, en door tusschenkomst van het vendu-kantoor te *Grissee*, aan den meestbiedende of hoogst afmijnende worden verkocht:

Een vijfde gedeelte van zeker ERF met het daarop staande steenen met pannen gedekte HUIS en BIJGEBOUWEN, gelegen in de voormelde kampong, blok No. 1, bij de verponding geregistreerd onder No. 380, aangeslagen voor *ƒ* 6000, in eigendom toebehoorende aan de Maleische vrouw Intje Siam, huisvrouw van wijlen den Arabier Sech Osman bin Salim Bahasoan, zonder beroep, wonende, te *Grissee*.

Deze verkoop geschiedt ten verzoeke van C. A. F. Loth, gepensioneerd zoutverkooppakhuismeester, wonende te *Grissee*, die ten dezo domicilie heeft gekozen ten kantore van den Advokaat en Procureur Mr. Jan Albertus Kooijman, gelegen in de Chineesche kamp te Soerabaya, uit krachte van de in executorialen vorm uitgegevene grosse van eene schuldkennis op den 19den September 1855 onder No. 4 gepasseerd voor Gerard Jan van der Tuuk, kontroleur der landelijke inkomsten en kultures der tweede klasse in de afdeeling *Grissee*, tijdelijk belast met het bestuur dier afdeeling, ten einde betaling te erlangen eener som van *ƒ* 2500, zijnde het bedrag van gezegde schuldkennis, behalven de interessen en verdere kosten van executie, ten lasten van voormelde Intje Siam; zijnde bij meergenoemde schuldkennis gemeld een vijfde aandeel voor deze schuld verbonden.

LASTEN.

Een hijpotheek onder tweede verband, ten behoeven van vrouwe J. C. F. Loth, weduwe van wijlen P. Dijserinck, groot per resto *ƒ* 2500.— Recepis, met de renten ad één procent 's maands.

Het voormeld een vijfde aandeel wordt ingezet door den executant op eene somma van *ƒ* 100.

De deurwaarder bij den Raad van Justitie te Soeraboya,

(859) C. F. DAMWIJK.

VENDUTIE.

Op Zaturdag den 25sten September 1858.

Zal te *Grissee* publiek worden verkocht, het tot den faillieten boedel van den alhier wonenden Arabier Sech Oemar bin Osman Bahasoan, behoorende 372½/552 aandeel in het gekoperd barkschip ATIAT RACHMAN, groot 238 lasten, met TUIG en INVENTARIS, zoo als het thans op de reede van *Grissee* is liggende.

Het vorenstaande aandeel is verbonden bij den Heer B. J. van Eck te *Soerabaya* voor *ƒ* 40,000.

Grissee, *De Agenten der Soerabayasche*
20 *Augustus* 1858. *boedelkamer van Grissee,*

(834) D. W. VAN HUTTEN.
W. TAWARIS.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

DE STOOMBOOT
KONINGIN DER NEDERLANDEN,

Kapt. E. Lewis,

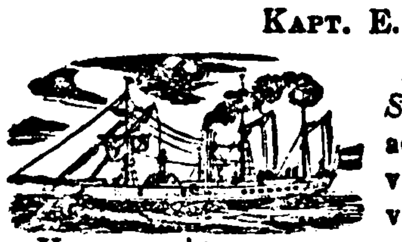

Zal op *Woensdag den 1sten September*, des morgens ten acht ure, naar Singapore via Samarang en Batavia vertrekken.

Voor vracht en passage adressere men zich bij

(858) *De Agenten,*
FRASER EATON & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR BATAVIA DIREKT

Wordt aangeboden met het Nederlandsch kampanje schip **JOHANNES HENDRIKUS FERDINAND.** Kapt. J. H. Lodewijks, hebbende ruime en zeer comfortabele hutten aan boord, en is voorzien van eene groote badkamer. Het vertrek is van hier voorloopig bepaald op *den 8sten September a. s.*

Nadere Informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Marine Hotel*, of bij

De Agenten,

(857) FRASER EATON & CO.

VRACHT EN PASSAGE

NAAR PADANG VIA SUMANAP

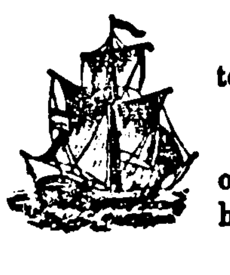

Wordt aangeboden met het uitmuntend ingerigt Nederl. schip. **METALEN KRUIS,** Kapt. Zuurdeeg, om in het begin van September van hier te vertrekken.

Nadere informatiën bij

(849) *De Agenten,*
SCHIMMELPENNINCK & CO.

De veearts Van der Weijde, van eene dienstreis alhier teruggekeerd, belast zich weder met particuliere praktijk. (852)

WORDT GEVRAAGD:

Eene gouvernante, om onderwijs te geven aan 6 à 7 Meisjes, in het HOLLANDSCH, FRANSCH, HANDWERKEN en PIANO.

Hierop reflecterenden adresseren zich aan de uitgevers van dit blad onder Lett. M. (844)

---

pijten geleken, zetteden het tooneel geene geringe schoonheid bij. Aan het einde van den tuin was een digt boschje van kreupelhout, in het midden waarvan een koepeltje of hermitage stond, welke door eene menigte van slingerplan ten zoodanig begroeid was, dat zij naar een bergje van groen geleek.

Félicie en haar minnaar waren geenzins de eenigen die op dien avond in den maneschijn ronddoolden. Van tijd tot tijd kwamen ook andere paren buiten, om een luchtje te scheppen, en het luidruchtig vermaak van eene balzaal te verwisselen tegen het zoetere genot van een frisch avondkoeltje en de aangename melodiën van den nacht.

De nacht heeft inderdaad zijne melodiën! De nachtegaal moge zich ook al niet doen hooren, nogthans is het rui schende koeltje vol van muziek, wanneer het met de bladen der hooge boomen speelt, en het zware loof der bedauwde planten doet sidderen. De adem van den wind geeft zelfs eene stem aan het rozenknopje; het dwarrelend gefladder van de vledermuis en het gebrom van de tor maken een accoord; de natuur schijnt welsprekender, wanneer de menschen rusten.

Bij deze gelegenheid gevoelde de kleine wereld in den *Rencontre des voyageurs* geene neiging tot den slaap; want overal in den tuin hoorde men gelach en gefluister, en zag men menschen met langzame schreden voortwandelen. Uit dit alles bleek, dat niet de harten van al de dolenden vervuld waren met ijdele vrolijkheid. Niemand echter der talrijke wandelaren drong verder in den hof door, dan tot het einde van den moestuin, waar een grasperkje hun de gelegenheid aanbood, om in den maneschijn wat rond te huppelen. Félicie echter volgde haren minnaar, geheel onwillekeurig, naar het donkere boschje. Door nieuwe tot hiertoe ongekende gedachten bewogen en in aangenaam gepeins verzonken, gevoelde zij weinig lust, om terug te keeren naar het zoo even door haar verlaten tooneel der vrolijkheid. Jacques had haar zijne liefde verklaard. Beminde hij haar opregt, dan had zij van hem niets kwaads te duchten. Daarom volgde zij hem ook, werwaarts hij haar heen wilde leiden, zonder te letten op het pad, dat hij had ingeslagen. Zij dacht alleen aan hem! Trapsgewijze werd het geluid der muziek flaauwer door hen gehoord, het geschater der vrolijke gasten scheen op den adem van den wind te versterven, en eene diepe stilte heerschte rondom hen. Hand aan hand trad ons minnend paar voort. Nu en dan staarde Jacques zijne schoone gezellin met een vonkelend oog aan, tot dat de duisternis hem van dit genot beroofde. De diepe stilte was in juiste overeenstemming met het gepeins, waarin onze gelieven verzonken schenen.

Op deze wijze bereikten zij den koepel. Jacques verzocht het meisje daar te willen binnentreden, ten einde van de wandeling wat uit te rusten. Zonder den minsten argwaan gaf het meisje aan zijne uitnoodiging gehoor. Jacques zette zich naast haar neder, en verhaalde haar weder en nog eens weder, hoe teeder hij haar beminde, en verzekerde haar, dat zijn leven te kort zou zijn, om haar van de opregtheid zijner liefde te kunnen overtuigen. Félicie gevoelde zich in dit oogenblik boven alle beschrijving gelukkig.

Een uur was voorbijgesneld. *Madame* Lebrun had, hetgeen menigeen bevreemden zal, de afwezigheid harer dochter niet opgemerkt. Zij was met Vigneron aan het dominospelen, en daarbij was hare geheele aandacht bepaald, te meer, daar zij gelukkig genoeg was geweest, een stuiver of zeven te winnen. Geen wonder dus, dat zij, verrukt over hare fortuin, hare Félicie een oogenblik uit de gedachten verloor.

Nog duurde het bal met dezelfde vrolijkheid voort, nog huppelden en sprongen de jonge lieden, al walsende rond, toen Félicie eensklaps geheel alleen de kamer binnentrad. Zij baande zich door de woelige menigte eenen weg naar de tafel, waaraan hare moeder zat, die zich nog altijd bezig hield met het spel, dat haar den geheelen avond zooveel vermaak had gegeven. Er was een hoogrood op de wangen van hare dochter en een schel licht in hare oogen, zoo als men daarin anders nooit had waargenomen. Zij vatte de weduwe bij den arm, en fluisterde haar, met eene geheel ontstelde stem, toe: „Wij moeten vertrekken, moeder! wij moeten aanstonds vertrekken!" — „Nog niet, mijn kind, nog niet," zeide vrouw Lebrun, zonder hare oogen op te slaan. „Ziet gij niet, hoe gelukkig ik ben?" — „*Dubbel blanc!*" riep Vigneron, terwijl hij nog een steen voegde bij de wonderlijke figuur op de tafel. — „Ziet gij?" riep de weduwe met opgetogenheid. „*Monsieur* vraagt een blanken steen. Hier is de dubbele niet. Mijnheer kan geene andere meer bijzetten: dus speel ik weder — vijf en blank: ik heb maar twee steenen over."

(*Wordt vervolgd*)

TE HUUR.

Een HUIS, op *Koepang*, onmiddelijk te aanvaarden.
Te bevragen bij de uitgevers van dit blad.
(853)

TE HUUR.

Een HUIS in de *Gatottan*, te aanvaarden den 1sten September, te bevragen bij de uitgevers dezer. (858)

WORDT TE HUUR GEVRAAGD,

EEN HUIS, gelegen in of nabij de stad, de huurprijs van *f* 120 's maands niet te boven gaande.
Adres bij de uitgevers van dit blad. (847)

HAND-STEMPELPERSEN.

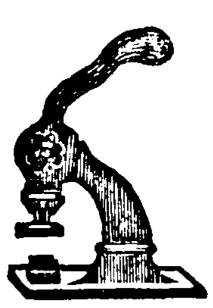

Waarvoor de STEMPELS in de GRAVEER-INRIGTING van de ondergeteekenden kunnen gegraveerd worden.
(832) **E. FUHRI & CO.**

MENAGE-BOEKEN.

Ingebonden à *f* 5.— rec. bij
(600) E. FUHRI & CO.

PAS ONTVANGEN.

WATER CRACKERS.
ABSINTHE SUISSE de *Pernod*.
JAPANSCHE ZAKIJ.
WESTPHAALSCHE WORSTEN, bij
(856) **DE STURLER & FAGNOTTI.**

PAS ONTVANGEN

BIJ E. FUHRI & CO.

EEN PRACHTIG FACTUUR GOUDEN, ZILVER VERGULDE en ZILVEREN FULL PATENT LEVER, ANKER, CILINDER en DAMES HOROLOGIEN uit de meest gerenommeerde fabrieken in Engeland.
GOUDEN BRELOQUES.
ZILVEREN POTLOODPENNEN, enz. (723)

LOTERIJ

BIJ

G. BEHREND.

Zondag den 5den September, voormiddags te 11 *ure.*
Men gelieve de loten VOOR de uitspeling te voldoen.
(845)

GROEN GORDIJNLINNEN

VOOR VENSTERS.
(728) E. FUHRI & CO.

Dr. S. P. TOWNSEND'S

COMPOUND FLUID EXTRACT OF SARSAPARILLA.

Dit geneesmiddel, bekend wegens deszelfs bijzondere heilzame uitwerking op het bloed, in velerlei ziekten, voornamelijk ter genezing van borstkwalen en andere ongesteldheden, die haren oorsprong hebben in eene ongeregelde of belemmerde bloedsomloop, is verkrijgbaar tegen *f* 10.— rec. per flesch bij
(321) E. FUHRI & CO.

ONTVANGEN.

ECHTE

ENGELSCHE SCHEERMESSEN.

Superfine qualiteit.
(839) Bij **GEBR. GIMBERG.**

LOTEN

VAN DE **236STE**

NEDERLANDSCHE STAATS LOTERIJ

VAN

GEBR. POLAK DANIELS EN MELCHIOR WIJT & ZONEN.

Te *'s Gravenhage* en te *Rotterdam*.

Terstond te bekomen bij de ondergeteekenden, tegen de navolgende prijzen:

Een heel lot	*f* 100.—
Een half lot	„ 50.—
Een vijfde lot	„ 20.—
Een tiende lot	„ 10.—

VIJF geheele loten te gelijk nemende, krijgt men een half lot als premie.

Van den uitslag der trekking zal in den *Oostpost* melding worden gemaakt.

De trekking lijsten der eerste klasse worden met de eerste mail in de aanstaande maand alhier verwacht.
(742) E. FUHRI & CO.

HOLLOWAY PILLEN.

Het grootste gedeelte der ongesteldheden, waaraan de lijdende menschheid onderhevig is, spruit voort uit de onjuiste wijze van behandelen van het menschelijk ligchaam, wanneer hetzelve met *Hoest, Koude, Hoofdpijn,* of andere dergelijke inwendige *Ongesteldheden* aangetast wordt, dat dikwijls aanleiding tot ernstige gevolgen geeft. Door het voortdurend gebruik echter van de HOLLOWAY PILLEN houden al die verschijnselen spoedig op en bevorderen zij de veerkracht der *Maag*.

Verkrijgbaar à Contant bij E. FUHRI & Co, te *Soerabaya*, tot de ondervolgende prijzen:

DOOZEN PILLEN van *f* 1.— *f* 3.— en *f* 5.—
POTTEN ZALF . „ „ 1.— „ 3.— en „ 5.—
(773)

SOERABAYA, den 30sten Augustus 1858.

Op aanstaanden Zaturdag den 4den September zal Z. K. H. de Prins van Oranje den leeftijd van achttien jaren bereikt hebben, en alzoo volgens het bepaalde bij Art. 33, 46, en 71 der grondwet van het koninkrijk der Nederlanden regten van meerderjarigheid verkrijgen.

Wij vernemen dat die dag alhier zal worden gevierd door manoeuvres in het vuur bij wegen eener groote parade van al de troepen, het garnizoen dezer stad uitmakende, op de oude passeerbaan alhier.

Ook zal er op den daarop volgenden zondag, onmiddelijk na de dienst, in de kerk der R. K. gemeente alhier, de plegtige lofzang *Te Deum* worden gezongen, ten einde den Allerhoogste te smeken dat Hij den jeugdigen vorst, benevens het geheele koninklijke huis op eene bijzondere wijze zegenen en onder Zijne Goddelijke bescherming moge nemen.

— Op daartoe gedaan verzoek deelen wij mede dat de exercitiedagen voor het bataillon schutterij alhier, gedurende de aanstaande maand September zijn vastgesteld als volgt: voor het geheele bataillon op Dingsdag den 7den en 21sten en de exercitie *aux cordeaux* op Dingsdag den 14den dier maand.

— Wij vernemen, dat de telegraaflijn in den nacht van 26 op 27 dezer gebroken is. Toen men op 27 dezer des middags 12 uur nog geen „leven" in de lijn voelde, toog de telegrafist v. d. S. te post op weg, voorzien van gereedschappen in elk geval benoodigd. Door lang oponthoud. bij gebrek van gereede postpaarden, enz. kwam hij eerst des nachts van den 27sten op den 28sten aan de breuk, die gevonden werd op 8 palen bewesten Grissee, alwaar de lijn door 't sawahveld loopt. De oorzaak van de breuk is niet gebleken. Het landvolk evenwel had de twee gebrokene einden weder in spanning gebragt, door ze omtebuigen en met touwtjes aaneentebinden! — Terstond werden de einden gesoldeerd, de draad hersteld, en om 3 uur des morgens van den 28sten was de gemeenschap hersteld, die 28 uren had stilgestaan, waarvan 18 uren wachtens, 8 uren oponthoud op de posterijen, en 2 uur werk.

Indien de breuk verder om de west naar Samarang zich had voorgedaan, zoude dit oponthoud van langen duur geweest zijn. Gelukkig had men slechts 19 palen weg te maken.

Volgens bij het gouvernement ontvangene berigten, loopende tot en met 16 dezer, is de op den 5den Aug. van Batavia vertrokkene militaire expeditie, bestemd naar Djambi, den 8sten ter reede van Muntok aangekomen, alwaar de resident van Palembang, belast met de politieke leiding der Djambische aangelegenheden, den 16den daaraanvolgende, met Z. Ms. stoomschip *Celebes*. mede arriveerde op sleep hebbende een vaartuig met 200 koelis.

Met gemeen overleg was het vertrek der expeditie naar Djambi op den 19den dezer vastgesteld.

Onder de troepen en schepelingen heerschte een goede geest en de gezondheidstoestand liet niets te wenschen over.

(*Jav. Court.*)

Met leedwezen vernemen wij, dat het van hier uitgegaan voorstel tot tractementsverhooging van de officieren van het Ned. Indisch leger, door het Opperbestuur in Nederland, is van de hand gewezen, en alleen aan de 1ste en 2de luitenants eene geringe verhooging van, als wij onderrigt zijn. *f* 20 's maands is toegestaan.

— Binnen weinige dagen wordt te Batavia het stiefzoontje van den heer Echström, koopman te dier plaatse, verwacht, dat op eene bijna wonderdadige wijze een gewissen dood ontkomen is. Zie hier het gebeurde.

Voor ongeveer twee maanden, bevond zich het Zweedsche schip *Magda* in straat Torres, in gezelschap van een Nederlandsch vaartuig. De *Magda* had door een of ander toeval lekkaadje bekomen. zoodat alle man in de weer was, om het schip te kalefateren, ten einde de reis naar Batavia te vervolgen. De kapitein van het Nederlandsche schip begaf zich aan boord van het *Z*weedsche en, 's middags bij zijn vertrek, nam hij den jongen passagier mede, zeggende: „Kom bij mij aan boord, ge loopt hier nu toch maar in den weg; van avond kunt ge teruggaan." De Zweedsche gezagvoerder stond dit welwillend toe, en de kleine reiziger kwam op deze wijze bij den Nederlandschen kapitein aan boord. Tegen den avond echter kwam er een storm op, die den kapitein belette, eene boot uit te zetten, ten einde zijn gast weer terug te bezorgen. Hij bleef dus dien nacht op het Nederlandsche vaartuig en, toen de volgende morgen aanbrak, was de Zweed in den Oceaan verzonken.

Het Nederlandsche schip bevindt zich thans te Samarang.

— Van Amboina wordt, dd. 3 Augustus, medegedeeld, dat de commissie tot onderzoek van NieuwGuinea, omstreeks het midden der vorige maand behouden aldaar ter plantse was aangekomen. Wij hopen spoedig in de gelegenheid te zijn, onzen lezers een kort verslag omtrent de uitkomst dier wetenschappelijke zending mede te deelen.

— Op Banda was, in de laatste dagen, eene pokkenepidemie uitgebarsten, die, ofschoon geen bijzonder kwaadaardig karakter hebbende, niettemin reeds vele lijders ten grave heeft gesleept.

— Wij ontvingen mededeeling, dat de Nederl. bark *Bulefeld*, kadt. Henert die, op den 1sten Augustus, op het rif van Poelo-Brani, aan den grond geraakt was, op den 8sten bij hoog water weder is vlot geworden.

Men heeft het schip onderzocht en bevonden, dat het geene schade hoegenaamd had bekomen.

(*Java Bode.*)

C H I N A.

Berigten van Canton en Hongkong zijn ontvangen per stoomboot *Pottinger*, die van Canton loopende tot den 21sten en die van Hongkong tot den 22sten Julij. — Tot nog toe is niets naders bekend geworden aangaande het nieuwe tractaat, waarvan wij vroeger eenige hoofdpunten mededeelden en zullen wij moeten wachten tot de *London Times* ons den letterlijken en algeheelen inhoud daarvan geeft. — Men zegt dat Lord Elgin, na Pekin te hebben bezocht, zich via Manilla en Borneo naar Singapore zal begeven, ten einde van daar per Septembermail naar Europa terugtekeeren. Intusschen is onze positie te Canton vernederend voor ons, en doen de Chinezen al wat zij willen: wij hopen echter dat die staat van zaken spoedig zal veranderen, zoodra de oorlogschepen daar weder terugzijn. — Omtrent de Canton-zaken schrijft *Murrows Trade report* het volgende:

De staat van zaken te Canton blijft nog immer zoo onverklaarbaar ingewikkeld, dat men veel reden heeft te vreezen, dat de verbondene Fransche en Engelsche krijgsmagten de oorlogzuchtige partij der Quangtung provincie eerst zullen moeten ten onder brengen door kracht van wapenen; eer zij van de, bij het nieuwe tractaat toegestane, voordeelen het minste genot zullen hebben. De houding dier strijdzuchtige partij is thans zóó ongelooflijk en zóó dreigend dat dezelve de bijzondere aandacht dubbel waardig is.

De beteekenis van het woord Shunkum omvat den geheelen gegoeden stand, en om daartoe te behooren, is het noodig dat men óf eenen gekochten titel hebbe, óf eenen bij nationaal examen verkregenen grand bezitte. Dit ligchaam nu is de hefboom, die de strijdende magt van Quang-tung in beweging brengt. — De dapperen zijn de dorpelingen, de eigenlijk gezegde aanhang van de Shankum en vormen de troepen der partij. — Hun geest is geheel vaderlandslievend; zij zijn geheel doordrongen van hun goed regt in de zaak, die aanleiding tot den oorlog heeft gegeven, en zijn vervuld van wraakzucht over de beleediging hun aangedaan, door de inname van de hoofdstad hunner provincie en door de vreesselijke verwoestingen daar door de verbondene mogendheden aangerigt. De beweging is zóó algemeen en de zaak zóó populair dat men veilig kan beweren, dat er in de geheele provincie geen weerbaar dorpeling is, die zich niet onder de dapperen telt, noch een titularis die zich niet in de Shunkum heeft laten opnemen. — Dit ligchaam bestrijkt deszelfs onkosten door vrijwillige contributien en daar de keizer niet de magt heeft, om hetzelve in bedwang te houden, opent zich hier een schoon veld voor de gewone Chinesche diplomatiek die de Shunkum heimelijk aanmoedigt en opstookt, terwijl zij dezelve openlijk laakt. — Aan

het hoofd dezer partij waren vijf Chinezen, die in des keizers dienst stonden en men geloofde dat deze aanvoerders onafhankelijk waren van, en niet verantwoordelijk aan den keizerlijken Commissaris Hwang. Het is echter gebleken dat men hierin dwaalde, want zijne Excellentie Hwang heeft twee van die vijf heeren eigenmagtig uit 's lands dienst ontslagen.

Onder deze omstandigheden kan de wijze waarop men na de inname der stad, Canton heeft beheerd, niet genoeg worden gelaakt. — Dadelijk na derzelver inname, hebben de dapperen reeds zich op weinige mijlen van de stad gekampeerd, en daar zij den vrijen toegang binnen derzelver muren hadden, konden zij al hunne plannen zoo gemakkelijk regelen als of er geen vijand aanwezig was. — De wanregering van het Vreemden provisioneel-Gouvernement is onbeschrijfelijk, en terwijl de kwalijk verborgene angst van den bevelhebber des legers hem tot het voorwerp van aller bespotting maakte, verloor de val van Canton den indruk, dien het wapenfeit op de bevolking had gemaakt en de dapperen werden dagelijks stouter. — De helft onzer vereenigde krijgsmagten werd naar het noorden gezonden, hetgeen voor de dapperen het sein was, om hun kamp nader bij de stad opteslaan. De overgeblevene vreemdelingen tastten hen daarop aan, en leden eene ontegensprekelijke en schandelijke nederlaag. Dit was het oogenblik waarop de keizerlijke commissaris Hwang op het tooneel trad. — Hij eischte de wederovergave der stad en riep daarbij de hulp der Shnnkum in. Het gevolg was als electriesch, de geallieërden werden op hunne beurt belegerd, de nieuwe stad werd hun letterlijk ontwrongen, en zelfs in de oude stad zijn zij in hunne kasernen ingesloten, waar zij alle nachten worden beschoten en gebombardeerd. Geen dag gaat er voorbij waarop niet een of meer afgedwaalden in handen der Chinezen vallen, en het heeft allen schijn dat het alleen aan de tegenwoordigheid van de daargeblevene oorlogschepen is te danken dat het garnizoen niet geheel wordt omsingeld en overweldigd. — De aanmatiging en verwatenheid des vijands kent geene grenzen meer, en het opzien tegen de meerderheid van den vreemdeling bestaat zelfs niet meer in herinnering. — De Shunkum heeft zulk eenen uitgebreiden invloed, dat eene proclamatie van harentwege, waarbij de Chinezen te Hongkong werden gelast deze kolonie te verlaten en huiswaarts te keeren, onvoorwaardelijk werd gehoorzaamd en hunne pogingen om den toevoer van levensmiddelen te stoppen, zijn met zulk eenen goeden uitslag bekroond geworden, dat alle levensbehoeften hier tot meer dan het dubbele van den gewonen prijs zijn gestegen.

Het onverklaarbaarste van de geheele zaak is de ongelooflijke, en niettemin ware, daadzaak dat het garnizoen te Canton sterk genoeg is, om de nieuwe en de oude stad beide in eenige weinige uren tijds schoon te vegen. — Men zegt evenwel dat de beginselen van het provisoire bestuur zulk eene handeling niet gedoogen.

De staat van zaken te Canton is zeer ingewikkeld en onrustbarend, en brengt den uitslag der onderhandelingen in groot gevaar. — Hwang wil niets doen om de dapperen in hunne handelingen te stuiten.

— Men meldt van Hongkong het volgende:

De Chinesche bevolking verlaat deze kolonie bij duizenden. — De Shunkum heeft de overheden van de verschillende districten van Quang-tung gelast, om aan al de zich te Hongkong en Macao bevindende Chinezen het bevel te doen toekomen, om huiswaarts te keeren, op straffe van verbeurdverklaring van alle hunne goederen en eigendommen en die hunner familiën. — Bedreigingen van iets onbepaalds maar toch zeer verschrikkelijks dat de vreemdelingen hier te wachten zou staan, loopen hier als zoo vele spookgeruchten overvloedig rond, doch wekken hier weinig vrees. — Macao is meer in gevaar, als het waar is dat, zoo als men met eenige waarschijnlijkheid zegt, een aantal van omstreeks drie duizend zeeroovers het op die plaats hebben gemunt. Ten gevolge van dat waarschuwend gerucht waren de wachten overal verdubbeld. — Eenige dagen geleden verliet de *Bella Carmen* Macao, ten einde zich naar Manilla te begeven, met eenige Chinesche passagiers, die aan boord oproer maakten, den kapitein wondden en een gedeelte der ekwipage vermoordden, terwijl de overige manschappen in het want vlugtten, waar zij bleven tot de Chinezen met het kostbaarste gedeelte der lading het schip verlieten in eene Chinesche boot, die met dat doel het schip was gevolgd.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 30 *Junij.* Onder die inrigtingen van weldadigheid, op welke Nederland trotsch is, komt een der eerste plaatsen toe aan het instituut van doofstommen te Groningen. Het verwonderde ons dan ook geenszins, dat wij bij de gisteren in de Remonstrantsche Kerk plaats gehad hebbende openbare les van eenige der leerlingen dier school, de blijken zagen eener algemeene belangstelling door de talrijke opkomst eener aanzienlijke schare van Amstels ingezetenen. De vergadering werd verwelkomd door eenige woorden van een der hoofdonderwijzers aan voormeld instituut, die in korte trekken het ontstaan, het doel, de geschiedenis en de leerwijze der inrigting blootlegde. Om dit laatste te verduidelijken, gaven eenige kweekelingen der vier verschillende klassen opvolgend eenige bewijzen hunner reeds verkregene kundigheden, welke terzelfder tijd de manier van onderwijs aanduidden. Met een gemengd gevoel van eerbied en bewondering voor de eindeloos geduldige en te gelijk schrandere onderwijzers dier zoo misdeelde ongelukkigen, zoowel als voor den edelen stichter der inrigting, Henri Daniel Guijot, woonden wij de blijken der verstandelijke ontwikkeling dier wezens bij, die, zoo als een hunner (een lettorzetter, Israël van Furth, van Amsterdam,) in een los blaadje, gedrukt tot eene proeve der vorderingen in zijn handwerk, bij gelegenheid van het verlaten van het instituut) te regt zegt, alvorens zij tot het onderrigt aan die weldoende inrigting werden toegelaten, bijna niet tot de menschen konden gerekend worden te behooren, daar zij van allen omgang met de buitenwereld afgesloten, niet anders dan een dierlijk leven leiden konnen. Aandoenlijk was het gezegde van een meisje uit de tweede klasse, hetwelk de gevoelens der vergadering ten opzigte van haar en hare lotgenooten willende uitdrukken, zeide, dat men „liefde, medelijden" met haar had. Wij meenen te mogen verzekeren, dat het hind zich niet bedroog en dat er onder die vergadering velen gevonden werden, wier hart warm voor die belangwekkende ongelukkigen klopte. Een der leerlingen, uit eene volgende klasse, gaf met vrij duidelijke woorden eene beschrijving van hetgeen hij sinds zijne aankomst te Amsterdam gezien en ondervonden had; hij sprak over de liefderijke, vriendelijke ontvangst, over het bezoek aan *Natura Artis Magistra* gebragt, waar hij wel nog wat langer zou hebben willen vertoeven en beweesten slotte, dat al mogt bij hem niet alle organen even goed ontwikkeld zijn, dat van den reuk zich echter in normalen toestand bevindt, door Amsterdam te beschrijven, als eene zeer schoone, groote, aanzienlijke stad, met stinkende grachten. Wij wenschen den jongeling geluk, dat hij niet langs den Theems behoeft te wandelen. Verder gaf een der reeds ontslagene kweekelingen, door gebaren de denkbeelden van eene voordragt terug, door een der meesters (zoo wij vermeenen den Heer Dingemans) voorgelezen, waaruit tevens bleek, dat de gebarenspraak, wat daartegen ook moge gezegd worden, bij het onderwijs der doofstommen een ook in hun verder leven een onontbeerlijk hulpmiddel is. De hoogste klasse gaf blijken van bedrevenheid in schrijven, rekenen, gewijde, vaderlandsche en algemeene geschiedenis, aardrijkskunde, enz. Niet genoeg kan men de hoogte bewonderen, waarop die wezens, door het noodlot als uit den omgang der menschen uitgesloten, het door de edele moeite en zorgen hunner verdienstelijke onderwijzers, hebben kunnen brengen. Daarna gingen de jongelingen en meisjes rond, om de door hen vervaardigde voorwerpen te laten bezigtigen, hetwelk, daar zij alle nuttige handwerken leeren uitoefenen, bewijst dat hun onderwijs niet alleen ten doel heeft hen tijdelijk te ontwikkelen, maar ook om hen verder in staat te stellen als zelfstandige, onafhankelijke wezens in hun onderhoud te voorzien. Eere daarom die inrigting, eere den oprigter, eere den onderwijzers! Na deze expositie werden talrijke proeven der bedrevenheid in het letterzetten onder de aanwezigen in den vorm van kleine brochures, rondgedeeld, die voor velen een aangenaam aandenken zullen blijven.

Ten slotte uiten wij den wensch, dat het bijwonen dezer aandoenlijke, het hart verheugende en toch pijnlijke plegtigheid, er toe moge bijdragen tot eene nog meer algemeene deelneming in het lidmaatschap dezer inrigting, daar wij met leedwezen uit het rapport der directeuren van het departement Amsterdam van het Instituut voor Doofstommen vernemen, dat het aantal leden, vooral door versterf, in den laatsten tijd zeer verminderd is en tot op 2/3 van het vroegere getal is teruggebragt, zoodat het instituut misschien genoodzaakt zoude worden, zonder de krachtige medewerking van Neêrlands ingezetenen, in de toelating der kweekelingen beperkingen te maken. Dat die ware ramp voor die ongelukkigen, wier toestand (om de woorden der commissie weder te geven) slechts voor verzachting vatbaar is, maar wier lot door geene schatten ter wereld aan dat van den armsten hoorende gelijk kan worden gemaakt, zal voorkomen worden, daarvoor waarborgt ons de Nederlandsche weldadigheidszin. De jaarlijksche bijdrage van het instituut toch bedraagt slecht *f* 5.25.

— De *Groninger Courant* bevat het volgende, om een denkbeeld te geven van Noord-Amerikaansche blufferij:

Dat men in Noord-Amerika er den slag van heeft door zonderlinge aankondigingen de aandacht tot zich te trekken, zien wij weder bewaarheid in de volgende, in een der laatste nommers van de *Sheboygan Nieuwsbode* voorkomende advertentie:

„Oorlog met de V. Staten en Engeland!
Nederland daarin gewikkeld!
De heilige Unie wil Nederlands Oost-Indische bezittingen inpalmen, welke zij dat lanoje reeds lang misgund heeft!
Nederland roept zijne ware zonen op ten strijde!
Een leelijk dilemma voor de Nederlanders in Amerika!

Zoo ver is het echter nog niet gekomen, en het is ook niet waarschijnlijk, maar behoort daarom toch niet onder de onmogelijkheden. Niemand late zich evenwel daardoor afschrikken, om zijne benoodigdheden op te doen (er staat ten minste vooreerst nog geene plundering voor de deur), en die goedkoop en goed wil koopen en daarbij vriendelijk wil behandeld worden en zijne moedertaal wil hooren, die ga in den kruideniers- en ellewaren-winkel van Sprangers en Bacot, naast de German Bank te Sheboygan."

Ook uit de volgende staaltjes, aan een dagblad van Philadelphia ontleend, kan men zien, dat de Amerikanen het vrij ver in de kunst van adverteren hebben gebragt:

I. Een groot Indiaansch geraamte is onlangs in Massachusets opgedolven. Naast dit lichaam, dat begraven was met het gelaat naar de opgaande zon gekeerd, heeft men een ijzeren tomahawk, eenige steenen en andere gereedschappen in eene verzegelde vaas gevonden. Toen men die vaas in stukken brak, ontdekte men, dat zij een stuk stof bevatte, waarop in zeer duidelijke Romeinsche letters geschreven was: „koop uwe kleederen bij Stokes, die het best de mode volgt, Chesnutstreet No. 607.

II. Men berigt, dat de burgemeester Harry een bijzonder verslag aan den gemeenteraad zal aanbieden. Dit stuk zal zeer belangrijke opgaven bevatten, onder anderen den raad aan de burgerij, om hare toiletbenoodigdheden zich aan te schaffen bij Kockhil en Willson, New-market No. 212.

III. Eene wetenschappelijke commissie houdt zich thans onledig met eene reeks studiën en onderzoekingen om de mogelijkheid na te sporen van een tunnel onder den Delaware te graven. Zoo deze mogelijkheid erkend wordt, en de tunnel gegraven is, zal hij van groot gemak zijn voor de buitenlieden, die nu met booten over de rivier komen om hoeden te koopen bij Rowers en Son, Tree lane 43.

FRANKRIJK.

Bij keizerlijk besluit, gedateerd 24 Junij, is prins Napoleon benoemd tot minister voor Algerie en Frankrijks overzeesche bezittingen. De zetel van het ministerie zal gevestigd zijn in het *Palais Royal.*

Prins Napoleon heeft, zoo als het schijnt, met zeer goede voornemens bezield, zijne nieuwe betrekking aanvaard. Er is bereids eene beraadslaging gehouden, bij welke gelegenheid vele kwestien die met de reorganisatie van Algerie en andere koloniale aangelegenheden in verband staan, besproken werden. Deze beraadslaging werd bijgewoond door den minister van oorlog, den minister van marine, den generaal Daumas en den heer Royoux, directeur voor de koloniale aangelegenheden bij het ministerie van marine welke laatste dezelfde betrekking in het nieuwe ministerie blijft bekleeden. Doordien prins Napoleon zijn verblijf te Parijs houdt, is de betrekking van gouverneur-generaal van Algerie niet overbodig geworden. De maarschalk Randon, die door den prins aangezocht werd, om als landvoogd in Algerie te blijven, zal naar alle waarschijnlijkheid zijn ontslag indienen, denkelijk omdat hij kans heeft in de plaats van den maarschalk Bosquet, het opperbevelhebberschap te Toulouse te erlangen. Hij zal den titel bekomen van hertog van Kabylie. Bij zijne aftreding zal de generaal de Salles vermoedelijk tot gouverneur der Afrikaansche kolonie benoemd worden. Een der eerste stappen, die prins Napoleon in zijne nieuwe betrekking heeft gedaan, was een verzoek aan den keizer, om den gouverneur van Senegal, den luitenant kolonel Faidherbe, tot kolonel te benoemen. Faidherbe is een zeer bekwaam officier, die zich wegens den spoedig toenemenden bloei dier kolonie, zeer verdienstelijk heeft gemaakt. Deze stap des prinsen, om ware verdienste te beloonen, kan niet nalaten algemeene goedkeuring te verwerven, en geeft regt, om verder veel goeds van zijn nieuwen werkkring te verwachten.

— Ter gelegenheid van herinneringen aan de verovering van Algiers verhaalt de *Akhbar* de zeer karakteristieke en nog onbekende anecdote, welke wij hier laten volgen: De Dey Husseyn had tot minister van financien een persoon, die een grooten invloed bezat; de zoon en de kleinzoon van dien persoon zijn thans ambtenaren bij de administratie der domeinen te Algiers. Omstreeks het jaar 1829 haalde de minister van financien den Dey over, om zijn neef Hamdon met eene bijzondere zending naar Parijs te belasten. Hamdon begaf zich derwaarts en kwam eenigen tijd vóór de Fransche expeditie, naar Algerie terug. De Dey ontbood hem onmiddelijk, om verslag te doen van hetgeen hij had gezien. Hamdon, nog geheel vervuld met de herinnering van de wonderen der beschaving, welke hij in de gelegenheid was geweest tijdens zijn bezoek te Parijs te zien, deed eene hoogdravende beschrijving van de magt en de hulpmiddelen van allerlei aard, welke Frankrijk bezit; zijne schepen zijn werkelijk drijvende steden, zijne legers zijn talrijker dan de sterren aan het uitspansel, zijne tuighuizen zijn met krijgsvoorraad opgevuld, kortom, het was eene allergeduchtste mogendheid, en hij achtte het noodig in de betrekkingen met haar hoogst voorzigtig te zijn. Onder het spreken was de jeugdige diplomaat in vuur geraakt; zijne woorden met overtuiging gesproken en opgesierd met al de bloemrijkheid der Oostersche poezy, hadden op den minister van financien en de andere getuigen van het onderhoud een diepen indruk gemaakt. De Dey echter streek zich nu en dan langs den langen baard en volgde met verstrooiden blik de dunne rookwolken, welke dwarrelend uit zijne lange Turksche pijp opstegen. Plotseling en als ontwaakte hij uit zijne mijmering, sprak hij Hamdon aldus aan: Dus gelooft gij aan de magt der Franschen? Ik moet wel gelooven hetgeen ik heb gezien. En gij gelooft, dat zij een even talrijk leger als het onze op de been zouden kunnen brengen? Een, twee, drie... tien legers als het onze; bovendien zijn al hunne soldaten krachtige, in den strijd geoefende, goed gewapende en uitmuntend uitgeruste manschappen. Het zijn ongeloovigen, maar inderdaad men kan hen niet genoeg ontzien. — Tot eenig antwoord schudde de Dey het hoofd. Te vergeefs trachtte Hamdon die halstarrige en blinde ongeloovigheid te bestrijden. Maar, zeide hij eindelijk, indien ik u zeide dat ik voor mijn venster alleen de troepen der bezetting, van Parijs zag defileren, en dat dit verscheidene uren duurde.... — Ik zou u niet gelooven. — En toch is het waar. — Het is onmogelijk. — Maar ik heb het gezien. — Het is eene dwaling. Gij zijt jong en de Christenen zijn geslepen als Satan; zij wilden ons vrees aanjagen en vonden daartoe geen beter middel dan met uwe onnoozelheid te spotten, door een geheel fantastischen militairen toestel voor uwe oogen te ontwikkelen. Zij zijn ten halve geslaagd, want gij hebt u laten misleiden. Geloof mij Hamdon, het was alles goochelspel... — Ik moet u verklaren, dat ik niet begrijp. — Het is toch zeer eenvoudig. Gij dacht twintig duizend soldaten te tellen; welnu gij dwaaldet. Er waren er misschien geen duizend. Het waren dezelfde soldaten, welke zij telkens weder bij u deden voorbij trekken, en zoo een twintigtal keeren achter elkander. Begrijpt gij het nu? — En de Dey begon te schateren van lagchen, verheugd over het bewijs van scherpzinnigheid, dat hij had gegeven. — Hamdon wilde antwoorden, maar de Dey fronste ongeduldig de wenkbraauwen. De voorzigtige Amin Es Seka deed door een veelbeteekenend gebaar zijnen neef begrijpen, dat het gevaarlijk zou zijn tegenover den Dey gelijk te willen hebben. Deze bleef ten einde toe overtuigd, dat de legers en de militaire magt van Frankrijk alleen in de verbeelding van Hamdon bestonden, en alleen de gebeurtenissen van 1830 waren in staat, om hem

van zijne verblindheid te genezen. Zoo gaat het in onze dagen ook in China. Zoo lang de vorst van het Hemelsche rijk het leger der verbondene mogendheden niet met eigene oogen voor de wallen zijner hoofdstad zal zien legeren, zoolang zal hij de Europeanen niet anders willen beschouwen dan als barbaren en weigeren die wezenlijke voldoening te geven, welke het beschaafde Europa het regt heeft te eischen.

SUEZ.

Het stoomschip *Cyclops* verliet Suez op den 18den Julij. Ofschoon de inhoud der aan kapitein Pullen ter hand gestelde instructies niet bekend is geworden, gelooft men toch algemeen dat zijne bestemming naar Djedda is. Het is te hopen dat den inwoners van Djedda eene goede les zal worden gegeven, want zelfs de inboorlingen te Suez zeggen, dat de moord met goedvinden van de plaatselijke autoriteiten heeft plaats gevonden en gelooven dat geen Europeaan het zou durven wagen, om het minste tegen Djedda of tegen hun heilig Land te ondernemen. — Het is niet te ontkennen dat wij hier ongerust zijn, te meer dewijl er geruchten in omloop zijn dat vijandige stammen op weg zijn van Arabie naar hier om deze plaats aan te vallen. — De Pacha heeft eenige troepen gezonden ten einde de rust te bewaren, hetgeen zeker eenen goeden invloed heeft op de inboorlingen, voor zoo verre zij daaruit zien dat hunne eigene overheden vredelievend gezind zijn, doch de soldaten zelve schijnen meer gezind te zijn, om tegen de Europeanen te handelen, dan hunne officieren te gehoorzamen; indien zij een geschikt aanvoerder konden vinden, geloof ik dat zij niet zouden nalaten ons te toonen, dat zij ons niet minder haten als de rest hunner landgenooten, alleen, zij staan onder eene zekere soort van discipline. Er liep een gerucht dat vijf en dertig booten met gewapende lieden de golf van Suez opkomen, om de in aantogt zijnde Bedouinen te helpen; men hoopt echter dat deze geruchten valsch zijn en het gevolg der vrees die vooral onder de inlandsche Christenen zeer groot is, en niet geheel ten onregte, dewijl zij waarschijnlijk de eerste slagtoffers zouden zijn. — Het spreekt van zelf dat wij, in den toestand waarin wij ons bevinden, reikhalzend naar tijding van de *Cyclops* uitzien, wanneer ik u welligt meer zal hebben mededeelen.

NOORD-AMERIKA.

Wij vermeenen onzen lezers geene ondienst te doen, door nog eenige bijzonderheden uit de Vereenigde Staten in Noord-Amerika, betreffende de kwestie over de Britsche kruisers, mede te deelen:

In het Amerikaansche congres werd, op voorstel van den Heer Leward, een groot aantal exemplaren in druk gegeven van de besluiten van het comité, betrekking hebbende op de Britsche aanrandingen.

De Heer Mason sprak over die besluiten en toonde aan, dat het twijfelbaar is, dat het volkenregt geen regt van visitatie in vredestijd erkent en dat regt in tijd van oorlog slechts wordt verleend, voor zoover het strekken moet, om het vervoer van verboden krijgsbehoeften te beletten. Hij beriep zich op autoriteiten, als de regter Story en lord Stowell, waaruit hij bewees, dat geen gewapende sloep, van welke natie ook, het regt heeft om onder eenig voorwendsel een ander schip op te houden, te onderzoeken of op zijde te leggen, en dat schepen in open zee niet verpligt zijn te blijven liggen of te wachten. De besluiten houden niet anders in, dan dat het oogenblik daar is, waarop dit voor eens en altijd moet worden vastgesteld. Het is te hopen, zeide de redenaar, dat de uitvoerende magt deze zaak onmiddelijk regele. Alle redenen pleiten er voor, niet een enkele kan er tegen zijn. Verbittering, maatregelen van wedervergelding kunnen niet anders dan botsingen tusschen de beide volken veroorzaken, doch wat er van kome, de krenkingen zijn van dien aard, dat het Amerikaansche volk die niet langer mag verduren.

De Heer Mallory stelde een amendement voor, verklarende, dat het Amerikaansche volk zulke aanrandingen niet kon toelaten en dat daarom het congres eene wet moest uitvaardigen die de uitvoerende magt in staat stelde, om eens en vooral maatregelen te nemen, om den voortgang van zulke vernederingen te voorkomen. De Heer Mallory, hoewel erkennende dat de roeping der Vereenigde Staten en van Engeland zijn moest den vrede te bewaren, kon de regten of de eer van het vaderland, niet, aan welk beginsel ook, ten offer brengen.

Hij kon niet aannemen, dat deze reeks van beleedigingen slechts persoonlijke handelingen van zee-officieren zouden wezen. Zij waren ontwijfelbaar het gevolg van orders van den admiraal op Jamaica, die op zijne beurt orders van zijne regering had ontvangen en het was eene zeer verdachte omstandigheid, dat deze beleedigingen dadelijk waren aangevangen na de weigering van het bestuur op eenige verzoeken, door Engeland nopens den slavenhandel gedaan.

De Heer Hale stelde eene wijziging van het amendement voor, inhoudende, dat de handelingen der Engelschen van oorlogzuchtigen aard zijn en met alle magt moeten worden weerstaan. Het kwam hem voor, dat tegenover de daden der Britten, daden en niet argumenten moesten worden gesteld.

De Heer Mallory trok zijn amendement in, ten gevalle van dat van den Heer Hale.

De Heer Toombs sprak voor het amendement van den Heer Hale en zeide vervolgens, dat de Britsche oorlogschepen in de golf genomen, naar de Amerikaansche havens gebragt of in den grond geboord moesten worden, en dat hij door niets minder dan dit, voldaan zoude zijn.

De Heeren Leward en Douglas spraken beiden in den geest van het besluit, waarbij de laatste reden vond te vragen, dat de *Wabash* zoude worden uitgezonden om den *Styx* te vervolgen en op te brengen.

De Heer Douglas vond het een maatregel van algemeene staatkunde dat de president bekleed zoude worden met de magt, om de burgers ook buiten de Vereenigde Staten te beschermen, en dat kort en bondig, zonder de oude formule in aanmerking te nemen, dat de aanvallers het niet weer moesten doen. Wel verre van te duchten dat deze magt misbruikt zal worden, vreesde hij dat zij niet vaak genoeg in werking zal worden gebragt.

De Heer Wilson ondersteunde de besluiten van het Comité voor Buitenlandsche Zaken, en voegde er bij, dat het ook pligt was toe te zien, dat de vrije vlag niet bezoedeld wierd door menschen die in slaven handelen. Hij stelde ook voor, dat de president geregtigd en gemagtigd zou zijn, de zeemagt der Vereenigde Staten te gebruiken en die heen te zenden naar de plaats, waar de jongste beleedigingen waren aangedaan, met instructien, de schepen te nemen, die deze krijgszuchtige handelingen hebben bedreven of zouden bedrijven.

De behandeling van deze motie werd nog uitgesteld, omdat de orde van den dag de behandeling van andere zaken vereischte.

In het andere huis zeide de Heer Clay, dat daar het gansche land van het eene einde tot het andere in beweging is over den hoon aan de Amerik. vlag en schepen aangedaan, en daar de senaats-kamer zich met hetzelfde onderwerp bezig hield, het hem voorkwam, dat ook het huis eenig teeken van leven geven moest. Daarom vroeg hij verlof een voorstel te doen tot verhindering van en weerstand aan beleedigingen tegen de vlag of de burgers van de Vereenigde Staten, en tot het magtigen van den president om zoo te handelen als hij in de gegevene omstandigheden noodig zal oordeelen. Het antwoord echter door den Heer James, den Britschen consul-generaal in Virginia gegeven, op de klagt bij hem ingebragt over het aanhouden van Amerikaansche schepen, kon strekken, om de gemoederen tot bedaren te brengen. Hij merkte op, dat hij geen twijfel koesterde, dat indien het bewezen ware, dat er eenige inbreuk op het volkenregt ter kuste van Amerika had plaats gehad, Groot-Brittannie op de spoedigste en volledigste wijze zijne verontschuldigingen deswege zou inbrengen en dat, van alle natien der wereld, de Vereenigde Staten die natie zou zijn, waaraan Engeland het bereidvaardigste regt en herstel voor alle ongelijk zoude verleenen.

Te midden van deze gewigtige buitenlandsche kwestie, zijn de partijen in Noord-Amerika werkzaam, om zich weder meer te organiseren. De verschillende bestanddeelen der oppositie willen eene nieuwe algemeene conventie zamenroepen. De Amerik. partij is sterk en tracht op de aanstaande benoemingen van candidaten te werken. De oppositie tegen de uitbreiding van slavenhoudende streken doet zich weder meer gelden. De oude Whigs zijn talrijk, doch ofschoon zij in de belangen van handel en fabrieken zeer betrokken zijn, zijn zij op het staatkundige gebied minder krachtig, immers wanneer zij op zich zelven handelen. Wanneer zij en de voortuitstrevende republikeinen te zamen handelen, dan zijn die partijen vereenigd onbetwistbaar meester van het veld.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Augustus	25	Nederl. Ind.	Tedok.	Wongso.	Balie Padang.
	26	„ „	St. Kon. der Nederlanden.	E. Lewis.	Batavia.
„	—	Nederlandsche	Mercator.	H. van der Woude.	Ampenan.
„	27	Amerikaansche	Isaac Walton.	J. H. Wardle.	Samarang.
„	—		Thatched Magauld.	A. Baxter.	Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Sulthan Adam.	Said Aloewie Alhabsij.	Pontianak.
„	—	„ „	Bella.	Jono.	Grissee.
„	—	Fransche	Jules Cézard.	F. L. Le Sergeant.	Singapore.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar.*
Augustus	26	Nederl. Ind.	L' Amitié.	J. Huwart.	Singapore via Riouw.
„	—	„ „	Krabbe.	Mardam.	Cheribon.
„	—	Nederlandsche	Wassenaar.	A. Hofstee.	Nederland „ Panaroekan.
„	—	„	Colombine.	C. A. Malbrane.	Australie
„	—	Nederl. Ind.	Stoomschip Menado	A. Couteron	Molukk via Mak en Timor.
„	27	Nederlandsche	De Stad Utrecht.	F. P. J. Jaski.	Nederland via Probolingo.
„	28	Engelsche	Thames.	M. Luckie.	Amsterdam.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Alcor.	F. J. van Oppen.	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
Fransche	Marie Gabrielle.	Ropers.	Frankrijk.	„ „ „ „
„	Jules Cezard.	Lesergeant.	Frankrijk.	„ „ „ „
Engelsche	Amelia Breillat.	Morris.	Australie.	„ „ „ „
Amerikaansche	Escort.	Pepper.	Ter bevrachting.	„ „ „ „
„	Thatched Magauld.	Borter.	Nederland.	„ „ „ „
„	Izaak Walton.	Wardle.	New-York.	„ „ „ „
Nederlandsche	Mercator.	Van der Woude.	China.	„ „ „ „
	Johannes Henricus Ferdinand.	Lodewijks.	Golf van Perzie.	„ „ „ „
„	Schoon Verbond.	Borcherts.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
„	Elisabeth Antonia.	Jansen.	Nederland.	„ „ „
„	Metalen Kruis.	Zuurdeeg.	„	„ „ „
„	Zaanstroom.	Schaap.	„	„ „ „
Ned. Ind.	Lie Tjin Tik.	Tjia Oen Tap.	In reparatie.	McMillan Marten & Co.
Nederlandsche	Bantam.	B. G. van der Bolck.	Onbepaald.	Ruyl Cramer & Co.
Nederlandsche	Anna Maria Wilhelmina.	Jansen.	Nederland.	B. Kopersmit „ „
Ned. Ind.	Stoomschip Macassar.	Smith.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederlandsche	Economist.	J. C. S. Olivier.	Amsteraam.	P. Kervel „ „

Aangekomen Passagiers.

Met het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren Prijce, Simon, Borchard, van Duin, Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Menado*, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Nederl. schip *de Stad Utrecht*, drie gepasporteerde militairen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Madura, Gedeh en Ardjoeno; de schepen Schoon Verbond, Dominion, Marie Gabrielle, de Stad Utrecht, Al Oosmanie, Elizabeth Anthonia, Agamemnon, Gana Salim, Metalen Kruis, Zaanstroom, Aalborg, Izaak Walton en Thatched Magauld; de stoomschepen Banda, Makasser en Ambon; de barken Fathal Ma-ân, Saijan Maskoor, Goansien, Johannes Hendrikus Ferdinand, Alcor, Fanny Fisher, Crouch Brothers, Ana Serie, Bacht Mastora, Attiat Toolbarie, Economist, Fathool Madjiet, Abbool Hassim, Sarie Elmashoor, Mercator en Sulthan Adam; de brikken Bantam, So-Ootdin en Amelia Breillat; de schoeners Bientang Timor. Sarie Tengaroong, Hiatlie, Anna Maria Wilhelmina, Lamoerie en Bella; de kotters Little Tot en Tedok.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 26sten tot en met den 28sten Augustus 1859.

AANVOER.

Van Samarang per de Nederl. Ind. schoener *Asit*, gezagv. Pz Kima, agent Gezagvoerder.

1 kist koperwerk en 1 kist regaal, Fraser Eaton & Co.

Van Batavia per het Nederl. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. Lewis, agenten Fraser Eaton & Co.

4 kisten boeken en 44 balen en kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 1 kist regaal, Bake; 20 kisten manufacturen, J. F. Van Leeuwen & Co; 6 collis manufacturen, koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren.

UITVOER.

Naar Banca per de Ned. Ind. bark. *Joedool Barie*, gezagv. Sech Abdulla bin Jafar bin Machsie.

4500 picols rijst, Schimmelpenninck & Co.

Naar Nederl. per het Engelsche schip *Thames*, gezagv. M. Lucery. $5934^{58}/_{100}$ picols suiker, 2381 stuks koe en buffel huiden, $216^{99}/_{100}$ picols tabaks bladeren, $19^{58}/_{100}$ picols tabak, 64 picols koffij, 1 kist medicijnen, 3 kisten mann. sigaren, 2 vaatjes spek, McMillan Marten & Co; $50^{17}/_{100}$ picols oliezaad, $1047^{11}/_{100}$ picols tabaks bladeren, $276^{84}/_{100}$ picols tabak,1 $984^{40}/_{100}$ picols suiker, Schimmelpenninck &Co; 20 kelders genever, Anemaet & Co.

Naar Australie per het Nederl. schip *Colombine*, gezagv. C. A. Malbrane.

$9289^{22}/_{100}$ picols rijst, 100 stuks kadjang matten, $71^{39}/_{100}$ picols rotting, McMillan Marten & Co.

Naar Nederland via Panaroekan per het Ned. schip *Wassenaar*, gezagv. A. Hofstee.

$2002^{69}/_{100}$ picols suiker, $382^{344}/_{1000}$ picols notenmuscaat, 120 picols rotting, N. H. M.

Naar Nederland via Probolingo per het Ned. schip *Stad Utrecht*, gezagv. F. P. J. Jaski.

$4002^{91}/_{100}$ picols suiker, 4000 picols koffij, 872 schuitjes tin wd. 450 picols. 120 picols rotting, N. H. M.

Naar Riouw per de Ned. Ind. bark *L'Amitié*, gezagv. J. Huwart.

3030 picols rijst, Tan Bindjang.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol *f* 16.—
KOFFIJ per picol *f* 27.—
RIJST (CARGA) per kojang *f* 105 à *f* 110.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 135 à *f* 160.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 150 à *f* 250.—
ARAK per legger.
OLIE (KLAPPER).
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING.
WISSELKOERS 97%.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. WIJT & Z. te *Rotterdam*, bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.